

Santuokos nutraukimui ir gyvenimui skyrium taikytina teisė

Valstybių narių informacija dėl Reglamento Nr. 1259/2010

Bendra informacija

Sąjunga užsibrėžė tikslą plėtoti laisvės, saugumo ir teisingumo erdvę priimant priemones, susijusias su teisiniu bendradarbiavimu tarpvalstybinio pobūdžio civilinėse bylose. Be to, didėjant piliečių judumui vidaus rinkoje reikia daugiau lankstumo ir teisinio tikrumo.

2010 m. gruodžio 20 d. [Tarybos reglamentu \(ES\) Nr. 1259/2010](#), kuriuo įgyvendinamas tvirtesnis bendradarbiavimas santuokos nutraukimui ir gyvenimui skyrium taikytinos teisės srityje (vadinamasis reglamentas „Roma III“), piliečiams užtikrinami teisinio tikrumo, numatomumo ir lankstumo atžvilgiu tinkami sprendimai, ginami silpnesnieji partneriai sprendžiant ginčus dėl santuokos nutraukimo ir užkertamas kelias palankesnio teisinio reglamentavimo ieškojimui. Tai taip pat padeda išvengti sudėtingų, ilgų ir varginančių bylų.

Konkrečiau pagal Reglamentą (ES) Nr. 1259/2010 vadinamajai tarptautinei sutuoktinių porai leidžiama iš anksto susitarti, kuri teisė būtų taikoma jos santuokos nutraukimui ar gyvenimui skyrium, jeigu teisė, dėl kurios susitariama, yra valstybės narės, su kuria porą sieja glaudesnis ryšys, teisė. Jeigu pora negali susitarti, klausimą, kurios šalies teisė taikoma, teisėjai gali spręsti vadovaudamiesi bendra taisykle.

Tačiau reglamentas netaikomas fizinių asmenų teisinio subjektiškumo klausimams; santuokos buvimo, galiojimo ar pripažinimo klausimams; santuokos pripažinimo negaliojančia klausimams; sutuoktinių pavardės klausimams; santuokos turtinių pasekmių klausimams; tėvų pareigų klausimams; išlaikymo prievolių ir patikų ar paveldėjimo klausimams. Be to, jis nedaro poveikio Reglamento (EB) Nr. 2201/2003 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų, susijusių su santuoka ir tėvų pareigomis, pripažinimo bei vykdymo taikymui.

Tai yra priemonė, kuria įgyvendinamas tvirtesnis dalyvaujančių valstybių narių bendradarbiavimas. Tvirtesnis bendradarbiavimas leidžia bent devynių valstybių narių grupei įgyvendinti priemones vienoje iš Sutartyse numatytų neišimtinės Sąjungos kompetencijos sričių. Pagal SESV 331 straipsnį nedalyvaujančios valstybės narės turi teisę prisijungti prie jau vykstančio tvirtesnio bendradarbiavimo.

Europos e. teisingumo portale informuojama apie Reglamento taikymą.

Tvirtesnis Bendradarbiavimas

2010 m. liepos 12 d. Taryba priėmė [Sprendimą 2010/405/ES](#), kuriuo leidžiama tvirčiau bendradarbiauti santuokos nutraukimui ir gyvenimui skyrium taikytinos teisės srityje Belgijai, Bulgarijai, Vokietijai, Ispanijai, Prancūzijai, Italijai, Latvijai, Liuksemburgui, Vengrijai, Maltai, Austrijai, Portugalijai, Rumunijai ir Slovėnijai. Taigi šios 14 dalyvaujančių valstybių narių priėmė [Tarybos reglamentą \(ES\) Nr. 1259/2010](#), kuris pradėtas taikyti 2012 m. birželio 21 d.

2012 m. lapkričio 21 d. Komisija priėmė [Sprendimą 2012/714/ES](#), kuriuo patvirtinamas Lietuvos prisijungimas prie tvirtesnio bendradarbiavimo santuokos nutraukimui ir gyvenimui skyrium taikytinos teisės srityje. Tame sprendime numatyta, kad Reglamentas (ES) Nr. 1259/2010 Lietuvai taikomas nuo 2014 m. gegužės 22 d.

2014 m. sausio 27 d. Komisija priėmė [Sprendimą 2014/39/ES](#), kuriuo patvirtinamas Graikijos prisijungimas prie tvirtesnio bendradarbiavimo santuokos nutraukimui ir gyvenimui skyrium taikytinos teisės srityje. Tame sprendime numatyta, kad Reglamentas (ES) Nr. 1259/2010 Graikijai taikomas nuo 2015 m. liepos 29 d.

2016 m. rugpjūčio 10 d. Komisija priėmė [Sprendimą \(ES\) 2016/1366](#), kuriuo patvirtinamas Estijos prisijungimas prie tvirtesnio bendradarbiavimo santuokos nutraukimui ir gyvenimui skyrium taikytinos teisės srityje. Tame sprendime numatyta, kad Reglamentas (ES) Nr. 1259/2010 Estijai taikomas nuo 2018 m. vasario 11 d.

Spustelėjus kurios nors šalies vėliavą, bus pateikta išsami tos šalies informacija.

Susijusi nuoroda

 ARCHYVUOTA Europos teismo atlaso svetainė (nebeveikia nuo 2017 m. rugsėjo 30 d.)

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Paskutinis naujinimas: 21/10/2019